

Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Bohuslavice, okres Opava

Opavská č. 222, 747 19 Bohuslavice

Identifikátor školy: 600143082

Termín konání inspekce: 18. – 21. listopad 2003

Čj.:	n1-1516/03-11139
Signatura:	on5zx109

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- Personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům na 1. stupni a ve skupině přírodovědných předmětů (matematika, chemie fyzika, přírodopis, zeměpis) ve školním roce 2003/2004 (k datu inspekce).
- Materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve výše uvedené oblasti ve školním roce 2003/2004 (k datu inspekce).
- Průběhu vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve výše uvedené oblasti ve školním roce 2003/2004 (k datu inspekce).
- Personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu v mateřské škole ve školním roce 2003/2004 (k datu inspekce).
- Materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu v mateřské škole ve školním roce 2003/2004 (k datu inspekce).
- Průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole ve školním roce 2003/2004 (k datu inspekce).

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola - příspěvková organizace - je zřízena obcí Bohuslavice (Obecní úřad, Poštovní č. 119, 747 19 Bohuslavice). Podle zřizovací listiny sdružuje mateřskou školu (dále MŠ) s kapacitou 80 dětí, základní školu (dále ZŠ) s kapacitou 360 žáků, školní družinu s kapacitou 50 žáků, školní jídelnu MŠ – výdejnu - s kapacitou 80 jídel a školní jídelnu ZŠ s kapacitou 400 jídel. Současná naplněnost jednotlivých součástí školy tyto kapacity nepřekračuje.

Celé zařízení je umístěno v prostorném pavilonovém objektu uprostřed obce, jehož součástí je okrasná zahrada, školní pozemek, sportovní areál a uzavřená zahrada MŠ se zabudovaným zahradním mobiliářem. Jedno oddělení MŠ je umístěno v prostorné budově se zahradou v sousední obci Závada vzdálené asi tři kilometry.

V současné době navštěvuje základní školu 233 žáků v devíti třídách 1. - 9. ročníku.

Výuka v ZŠ probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16847/96-2 s platností od 1. září 1996, v němž jsou zapracovány úpravy a doplňky čj. 25018/98-22 s platností od 1. září 1998.

Ve škole je realizován projekt Výchova k zdravému způsobu života.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuku povinných předmětů zajišťuje v pěti třídách 1. - 5. ročníku celkem dvanáct vyučujících, z nichž tři splňují stanovené podmínky odborné a pedagogické způsobilosti (déle OPZ) pro daný stupeň školy. Ze 120 hodin týdenní dotace těchto předmětů je 67 hodin (56 %) vyučováno kvalifikovaně. Nejvyšší podíl nekvalifikované výuky je ve třídách 4. a 5. ročníku. Ve čtvrté třídě vyučuje učitelka, která si v současné době doplňuje čtvrtým rokem požadovanou kvalifikaci na příslušné vysoké škole. V páté třídě vyučují téměř všechny

předměty (výjimkou je pouze přírodověda) vyučující s kvalifikací pro 2. stupeň základní školy.

Výuka matematiky je zajištěna dvěma vyučujícími, chemie, fyzika a zeměpis jedním vyučujícím. Všichni splňují podmínky OPZ. Přírodopis učí jedna vyučující nesplňující podmínky OPZ pro 2. stupeň školy (má vzdělání pro 1. stupeň).

Výchovně-vzdělávací činnost v mateřské škole zajišťuje celkem 5 učitelek s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Důmyslné rozložení pracovních úvazků umožňuje pokrýt provoz mateřské školy na místním i odloučeném pracovišti a vyhovuje potřebám zařízení i počtu dětí.

Výchovná poradkyně prozatím nesplňuje požadovanou kvalifikaci výchovných poradců tím, že neabsolvovala kvalifikační studium.

Při sestavování úvazků vychází vedení školy z odborné a pedagogické způsobilosti, pedagogické praxe a zkušeností vyučujících, kteří působí ve škole. Vzhledem k velikosti školy, počtu pedagogů a jejich odborné a pedagogické způsobilosti však není možné zajistit plně kvalifikovanou výuku všech sledovaných předmětů.

Pro jednotlivé součásti školského zařízení má ředitelka školy písemně jmenovány vedoucí jednotlivých úseků se stanovením konkrétních náplní práce. Tito vedoucí zpracovali provozní a organizační řády svých úseků. Vedení zařízení (ředitelka školy, zástupkyně ředitelky, vedoucí učitelka mateřské školy, hlavní vychovatelka, vedoucí školní jídelny a ekonomka) se schází minimálně jednou měsíčně a řeší komplexní úkoly jednotlivých úseků a kooperaci činností. Ředitelka školy minimálně jednou týdně osobně navštíví jednotlivé součásti školy. Systém vedení je promyšlený a funkční.

Organizační uspořádání *základní školy* vychází z velmi dobře písemně zpracované vnitřní dokumentace (organizační a provozní řád školy). V ní jsou zakotvena pravidla fungování z hlediska norem, popisu činností a instrukcí. Jsou stanoveny pravomoci a zodpovědnost pracovníků za určené oblasti. Celý systém je z hlediska činnosti školy promyšlený a funkční. Přenos informací uvnitř školy je velmi dobrý. Jsou využívány jasně stanovené a všemi pracovníky respektované systémy toku informací. Vzhledem k velikosti školy a počtu pracovníků je ředitelka školy v denním kontaktu se všemi pracovníky.

Ochrana důvěrných informací a dat je zajištěna.

Poradním orgánem ředitelky školy jsou předem plánované pedagogické rady. Zápisy z nich jsou podrobné, obsahují relevantní informace. Jedenkrát měsíčně se schází poradní sbor vedení školy (ředitelka, zástupkyně ředitelky, výchovná poradkyně, zástupci učitelů 1. a 2. stupně), který připravuje podklady pro písemně zpracováváný měsíční plán, provádí hodnocení plnění úkolů minulého měsíce a řeší aktuální problémy. Provozní porady se konají podle potřeby v návaznosti na akce realizované školou.

V řízení oblasti vzdělávání a výchovy využívá vedení školy metodického sdružení vyučujících prvního stupně a předmětových komisí humanitních, přírodovědných a výchovných předmětů. Hlavní náplní jejich činnosti je rozvržení učebních celků do jednotlivých ročníků, tvorba tematických plánů, návrhy písemných prací, příprava soutěží a návrhy pro vedení školy k dovybavení kabinetních sbírek učebními pomůckami atd. Ve škole pracuje též aktiv třídních učitelů.

Vedení nepedagogických pracovníků je realizováno prostřednictvím vedoucích jednotlivých úseků a je výrazně zaměřeno na podporu bezproblémového plnění výchovně-vzdělávací činnosti. Průběžně jsou řešeny nedostatky zjištěné kontrolní činností vedením školy.

Organizační struktura školy je efektivní vnitřní normou se všemi náležitostmi.

Způsob vedení a motivování pracovníků je demokratický s dostatečným respektem pro názory a potřeby jednotlivců.

Začínajícím a nekvalifikovaným vyučujícím jsou přidělováni zkušení uvádějící učitelé. Kontrolní a hospitační činnost vedení školy vychází z plánu této činnosti rozvržené do jednotlivých měsíců a je zaměřena na všechny oblasti činnosti školy.

Vedení školy dlouhodobě podporuje další vzdělávání i kvalifikační růst učitelů. Vyučující se vzdělávají průběžně na základě vlastního zájmu i potřeb školy (vedení školy má v této oblasti stanoveny priority), prohlubují své vzdělání zejména prostřednictvím vzdělávací nabídky Pedagogického centra v Ostravě (s pobočkou v Opavě) a samostudiem odborné literatury.

V každém školním roce jsou stanoveny priority v činnosti školy. V návaznosti na ně jsou pak stanovena kritéria hodnocení práce zaměstnanců, která jsou všem známá a jsou zapracovaná do kontrolního systému vedení školy a vedoucích jednotlivých úseků. Hodnocení činnosti je prováděno průběžně a celkově v závěru školního roku. Slouží jako podklad korekce a směřování další práce školy.

Plánování v oblasti naplňování personálních podmínek je promyšlené. Ne vždy se však daří splnit stanovené cíle z objektivních důvodů (potřebné lidské zdroje nejsou k dispozici).

Organizační struktura *mateřské školy* s pravidly, konkrétními úkoly a vymezením kompetencí jednotlivých pracovníků je s ohledem na dané podmínky stanovená účelně a funkčně.

Přenos informací uvnitř zařízení je zabezpečován vedoucí učitelkou formou osobního kontaktu se zaměstnanci MŠ a vedením školy, prostřednictvím pedagogických a provozních porad, nástěnek (zdroj aktuálních informací) a telefonickým propojením všech součástí školy. Mateřská škola organizuje pravidelné pedagogické rady a provozní porady, vedoucí učitelka (jako zástupce pro předškolní vzdělávání dětí) je členkou vedení ZŠ. Zaměstnankyně MŠ mají přístup ke všem potřebným informacím, ochrana důvěrných informací a dat je zajištěna. Dle záznamů z porad a další operativní dokumentace je zřejmé, že vnitřní informační systém je pružný, srozumitelný a konkrétní, vedoucí k požadované kvalitě práce.

V systému řízení pedagogického procesu a vedení zaměstnanců je kladen důraz na neustálé vzdělávání pedagogických pracovníků. Z operativní dokumentace je zřejmé, že učitelky si prohlubují poznatky dle svého osobnostního zaměření (hudební výchova, pohybová výchova), ale i v tématech podporujících odborný přístup k výchově dětí.

Významným prvkem úspěšnosti v této oblasti je způsob předkládání požadavků na jednotlivé pracovníky, podávání utříděných a pravdivých informací, výběr hospitačních cílů a způsob společného vyhodnocování výsledků práce. Fungující mezilidské vztahy, pozitivní klima, velmi dobré materiální zázemí, estetické prostředí a dobře zavedená spolupráce s rodiči příznivě ovlivňují vývoj postojů zaměstnanců k pracovní činnosti i k dosaženým výkonům.

Vedení zařízení zatím nemá vypracovaný plán sebeevaluace.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti ve sledované oblasti jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM VE SLEDOVANÉ OBLASTI
--

Převážná část vyučovacích hodin na 1. stupni probíhala v běžných učebnách. Ty jsou vybaveny vždy s ohledem na hygienické požadavky a pracovní potřeby žáků (udržovaný školní nábytek odpovídající věku žáků, hygienické, popř. relaxační zázemí, tabelární

pomůcky, nástěnné mapy, audio i video technika). Výzdoba postavená na vlastních pracích žáků vytváří, společně s vybavením tříd, žákům podnětné prostředí.

Kabinetní sbírky 1. stupně jsou vybaveny pomůckami pro 1. až 4. ročník, pomůcky pro 5. ročník jsou součástí kabinetních sbírek pro 2. stupeň. Obsahují základní materiál a pomůcky potřebné k výuce, např. tabelární a trojrozměrné pomůcky, soubory karet k procvičování učiva, nástěnné mapy, audio a video programy, i pomůcky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Učební programy na PC jsou uloženy v ředitelně školy.

Matematika, chemie, přírodopis a zeměpis na druhém stupni jsou vyučovány v kmenových třídách vybavených udržovaným školním nábytkem a vyzdobených tabelárními pomůckami (většinou nesouvisely s vyučovaným předmětem), žákovskými pracemi a informačními nástěnkami. Výuka fyziky probíhala v odborné učebně fyziky a chemie, která je vybavena žákovskými pracovními stoly, demonstračním stolem a televizí s videem. Vzhledem k chybějícím rozvodům elektřiny a plynu není možné realizovat všechny potřebné demonstrační a frontální pokusy a laboratorní práce. Část pomůcek je uložena ve skříních přímo v učebně a část v přilehlém kabinetu. Vzhledem k chybějící výzdobě působí odborná učebna velmi neosobně a nepodnětně.

Učebních pomůcek pro sledované předměty na druhém stupni uložených v příslušných kabinetech má škola dostatečné množství. Převážně jsou však morálně a technicky zastaralé.

Pro všechny sledované předměty na 1. i 2. stupni jsou žáci vybaveni platnými učebnicemi se schvalovací doložkou MŠMT. V zeměpisu mají k dispozici žákovské atlasy a v matematice, chemii a fyzice matematicko-fyzikální a chemické tabulky.

Školní žákovská knihovna obsahuje publikace, které jsou vhodné z hlediska výukového využití zejména pro mladší věkovou kategorii (řady doplňkové četby). Dostatečný výběr naučných publikací i beletrie je v městské knihovně, která je umístěna v budově školy.

Obě budovy MŠ se nacházejí v dobrém technickém stavu. Školní zahrady jsou dobře udržované a vybavené vhodným náradím (prolézací sestavy, dřevěný vlak, zahradní domek, pískoviště, houpačky) pro rekreaci i relaxaci dětí.

Třídy jsou prostorné, účelně zařízené starším i novým nábytkem. Židle jsou pořízeny nově a vyhovují antropometrickým požadavkům. Ve třídách je k dispozici tělovýchovné nářadí pro spontánní pohyb dětí (skluzavka, prolézací věže, trampolína, žíněnky, švédská bedna, gymnastické míče). Tohoto mobiliáře je cíleně a pružně využíváno ve spontánních i řízených činnostech.

Vybavení hračkami, pomůckami, literaturou, didaktickou technikou a spotřebním materiálem je velmi dobré, plně vyhovuje potřebám dětí. Zlepšování školního prostředí je jedním z cílů školního vzdělávacího programu. Školní prostory jsou čisté, dobře udržované s bohatou květinovou výzdobou a s vysokým podílem dětí na jejich estetickém vzhledu.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti ve sledované oblasti jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Škola pracuje podle výše uvedeného vzdělávacího programu Základní škola.

Podle něj se vzdělávají i všichni žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Pro ně jsou učební osnovy realizovaného vzdělávacího programu rozpracovány dyslektickými asistentkami do individuálních plánů. V letošním školním roce eviduje škola 16 žáků s přiznaným normativem. Reedukační péče probíhá pod vedením dvou dyslektických

asistentek v době mimo vyučování, a to individuálně i ve skupinkách. Vedená dokumentace k těmto žákům průkazně zachycuje průběh vzdělávání každého jednotlivce.

Výuka všech sledovaných předmětů je realizovaná v souladu s učebním plánem i učebními osnovami vzdělávacího programu Základní škola.

Vzdělávací program je realizován v souladu s údaji v rozhodnutí o zařazení do sítě škol.

Škola pracuje podle platných učebních dokumentů. Učební plány jsou rozpracovány pro jednotlivé ročníky s dodržáním hodinové dotace v 1. – 5. ročníku a minimální hodinové dotace pro jednotlivé předměty v průběhu výuky v 6. – 9. ročníku.

Porovnáním učebních plánů a osnov realizovaného vzdělávacího programu s rozvrhy hodin jednotlivých tříd všech ročníků, se zápisy v třídních knihách a s časově tematickými plány bylo zjištěno, že výuka sledovaných předmětů probíhá v souladu s učebním plánem a osnovami realizovaného vzdělávacího programu. Povinná dokumentace školy průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty vzdělávacího programu.

Na počátku školního roku kontroluje vedení školy soulad časově-tematických plánů s osnovami. V hospitační činnosti pak sleduje průběžné plnění osnov. V případě zjištěných nedostatků jsou přijímána nápravná opatření.

Způsob kontroly plnění učebního plánu a osnov je účinný.

Skladba rozvrhu hodin odpovídá psychohygienickým požadavkům s ohledem na počty vyučujících jednotlivých předmětů.

Řád školy definuje povinnosti žáků, pedagogických i správních zaměstnanců s ohledem na realizaci výchovně-vzdělávacího procesu. Jsou zde jasně definovaná práva a povinnosti žáků a pracovníků školy. Řády jednotlivých odborných učeben funkčně upravují vstup a chování žáků v těchto prostorách.

Rodiče žáků jsou průběžně informováni o prospěchu a chování jejich dětí prostřednictvím žákovských knížek, třídních schůzek a individuálních návštěv školy. Na první třídní schůzce jsou rodiče seznámeni s organizací školy, plánem práce na příští školní rok atd. Při škole pracuje *Klub rodičů*, jehož aktiv se schází nezávisle na konání třídních schůzek. Velmi dobře spolupracuje s pracovníky školy a pomáhá při pořádání akcí a jejich finančním zabezpečení. K podnětným námětům a připomínkám rodičů jsou přijímána opatření ke zlepšení práce školy. Informační systém vůči rodičům je velmi dobrý.

Žákům jsou předávány potřebné informace průběžně prostřednictvím třídních učitelů a jednotlivých vyučujících a komplexně v rámci třídnických hodin.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Ve škole je ustavena výchovná poradkyně (dále VP), která tuto funkci vykonává celkově třetím rokem (letos prvním rokem po návratu z mateřské dovolené). Její celoroční činnost je rozpracována v ročním plánu práce, úkoly jsou začleněny do jednotlivých měsíců školního roku dle aktuálnosti.

Nejvyšší podíl její činnosti spočívá v práci s vycházejícími žáky a jejich zákonnými zástupci. Vede evidenci žáků se speciálními potřebami učení, společně s vedením školy a pedagogy vytváří podmínky pro jejich vzdělávání. Na základě shromážděných podkladů předkládá návrhy na další odborná vyšetření žáků, jejichž psychický nebo sociální vývoj, vzdělávací problémy či jednání a chování vyžadují zvláštní pozornost. Z předložené dokumentace vyplývá návaznost a propojení všech oblastí činností VP, úzká spolupráce zejména s třídními učiteli, vedením školy, metodikem prevence sociálně patologických jevů, zákonnými zástupci žáků i s odbornými subjekty (pedagogicko psychologickou poradnou, speciálně pedagogickým centrem, školní lékařkou, ap.). Součástí náplně její práce je i zajišťování odborných přednášek a tematických exkurzí, zejména k volbě povolání.

Postup školy v oblasti sociálně-patologických jevů je účinný. Dominantním prvkem je protidrogová prevence. Je zpracovaný plán preventivní činnosti a kompetence vyučujících v jednotlivých vyučovacích předmětech. Škola se v této oblasti výrazně zaměřuje na mimoškolní činnost žáků.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy

V průběhu inspekční činnosti bylo navštíveno všech pět tříd 1. – 5. ročníku. Sledována byla společenskovední, přírodovědná i výchovná složka vzdělávání (český jazyk, anglický jazyk, matematika, prvouka, vlastivěda, přírodověda, výtvarná výchova). Stanovené výukové cíle většinou respektovaly aktuální složení tříd a vycházely z učebních osnov realizovaného vzdělávacího programu. Časově tematické plány, z nichž vychází bezprostřední příprava učitelů na jednotlivé vyučovací hodiny a v nichž je zachycena snaha zabezpečit návaznost učiva, jsou však velmi často ve svém zpracování podřízeny používaným učebnicím, a to z hlediska sledu i obsahu učiva. Příprava pedagogů na hospitované vyučovací hodiny byla většinou pečlivá a promyšlená. Promyšlenost spočívala v aktualizaci učiva, využití mezipředmětových vztahů, volbě učebních pomůcek i v efektivním využití vyučovacího času.

Z 11 hospitovaných hodin byly čtyři vyučovány učitelkami, které nesplňují stanovené podmínky OPZ. Tato skutečnost měla pouze v jednom případě negativní vliv na průběh sledované výuky.

Vyučování probíhalo v esteticky upravených běžných učebnách. V hodinách byly používány ucelené řady učebnic, pracovní sešity, obrazové a trojrozměrné učební pomůcky, což účinně podporovalo názorné vyučování. V hodině anglického jazyka byla využita i didaktická technika. Materiální zabezpečení zvyšovalo efektivitu používaných organizačních forem a metod výuky.

Struktura i organizace sledovaných hodin téměř vždy vedly ke splnění stanovených výukových cílů. Organizační pokyny byly srozumitelné, jednoznačné a přiměřené věku žáků. Učivo bylo věcně i odborně správně interpretováno. Množství sdělovaných informací odpovídalo náročnosti učiva. Učitelky v průběhu vyučování zjišťovaly vhodně volenými otázkami i individuálním sledováním, zda žáci dosahují vytýčených výukových cílů. Tato zpětná vazba měla vliv na aktuální frontální i individuální korekční změny v probíhajících učebních činnostech. Střídání organizačních forem, pestrost metod výuky i jejich variabilita umožňovala žákům prožít pocit úspěšného uplatnění. V hodinách prvouky, přírodovědy, vlastivědy a matematiky byli žáci vedeni k činnostem, při kterých sami objevovali, vyvozovali a hledali vlastní postupy k řešení. V průběhu těchto činností využívali různých věkově přiměřených informačních zdrojů. Ve většině sledovaných hodin měli žáci možnost pracovat vlastním tempem.

Většina učitelek využila vstupních motivací, které vycházely z aktualizace učiva, životních zkušeností žáků a mezipředmětových vztahů. Průběžná motivace probíhala téměř vždy při změnách učebních činností. Byla promyšlená, účinná a udržovala pozornost a aktivitu žáků. Efektivita používaných motivačních prvků se projevovala v úspěšném učení žáků.

Komunikace mezi žáky a vyučujícími byla založena na vzájemné důvěře a vzájemném respektování. Většina učitelek vytvářela žákům prostor pro vyjádření názorů, myšlenek a pocitů. Vyjadřovací schopnosti žáků byly cíleně rozvíjeny a citlivě usměrňovány. Vzájemná komunikace mezi žáky se vyznačovala tolerancí a pozitivními vztahy uvnitř třídních kolektivů. Verbální i neverbální komunikace pedagogů ve sledovaných hodinách byla na vysoké úrovni.

Učitelky využívaly kromě slovního hodnocení a klasifikace i neverbálních prostředků (úsměv, pohazení). Hodnocení, které následovalo vždy po skončení žákova výkonu, bylo zdůvodněné, převážně pozitivní a žáky velmi citlivě vnímáno. Většinou obsahovalo i přiměřenou analýzu případných nedostatků. Ne vždy však bylo využito závěrečného hodnocení a sebehodnocení úspěšnosti žáků (v dané vyučovací hodině) vzhledem plnění stanovených výukových cílů.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině přírodovědných předmětů na 2. stupni školy

V průběhu inspekční činnosti bylo hospitováno v hodinách matematiky, chemie, fyziky, přírodopisu a zeměpisu.

Matematika je týdně dotována 18 hodinami, chemie 4 hodinami, fyzika 7 hodinami, přírodopis 8 hodinami a zeměpis 6 hodinami. Týdenní časová dotace vyučovacích hodin jednotlivých předmětů odpovídá vzdělávacímu programu.

Prostředí učeben, ve kterých výuka probíhala, bylo estetické a odpovídalo cílům výuky, pouze odborná učebna fyziky a chemie působila neosobně (chyběla jakákoliv výzdoba). Vyučující efektivně využívali v hodinách názorných tabelárních i trojrozměrných pomůcek, pracovních listů, karet s odbornými pojmy atd. Žáci měli potřebné učební pomůcky (učebnice, žákovské atlasy, tabulky chemických prvků, atd.), které byly v hodinách účelně používány. Didaktická technika nebyla použita.

Všichni vyučující měli zpracované tematické plány a výuka probíhala v souladu s učebními osnovami. Stanovené cíle jednotlivých hodin byly přiměřené věku žáků a respektovaly jejich individuální vzdělávací potřeby. Někteří vyučující však nedokáží žákům tento cíl přesně formulovat a zaměňují jej s úvodní informací o organizaci hodiny. Žákům se specifickými poruchami učení věnovali vyučující zvýšenou pozornost, taktním způsobem je zapojovali do vyučovacího procesu a přispívali k jejich integraci do kolektivu třídy.

Motivace žáků vycházela z pozitivních interpersonálních vztahů, využívala zkušenosti žáků z běžného života a opírala se i o řadu příkladů z praxe. Ve fyzice bylo vhodným způsobem využito žákovských referátů. Promyšlená volba metod přispěla k vyvolání a udržení zájmů žáků o probírané učivo. V průběhu výuky si vyučující neustále ověřovali jak žáci chápou probírané učivo, upozorňovali je na vztahy mezi prvky probírané struktury a vedli žáky k systematickému myšlení. Zjištěné chyby byly využívány jako zpětná vazba ke zkvalitnění dalšího vyučovacího postupu. Ve sledovaných vyučovacích hodinách převažovalo pozitivní hodnocení, které přispívalo ke zvýšení sebedůvěry žáků. Hodnocení při zkoušení bylo zdůvodněné a objektivní.

Výklad nové látky navazoval na prověřené znalosti z minulých hodin. Množství nových informací bylo přiměřené věku a schopnostem žáků. Pokyny pro činnost byly jasné a srozumitelné. V některých hodinách však byly žákům podávány doplňující informace a pokyny i v průběhu samostatné práce, což vedlo k rozptylování.

V organizaci hodin se střídal frontální způsob výuky se samostatnou prací žáků. Ve fyzice a přírodopise bylo vhodným způsobem využito i skupinové práce. Tato metoda však nebyla promyšlená v hodinách zeměpisu. Volba příliš velkých pracovních skupin neumožňovala vzájemnou kooperaci žáků a při následné kontrole splnění poměrně složitých úkolů se ztrácelo souvislosti, což se projevovalo nepozorností žáků.

Ojedinele nebyly v závěru hodin jasně shrnuty nové poznatky a provedeno závěrečné hodnocení práce žáků. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků nebylo využíváno.

Žáci v průběhu vyučování většinou respektovali dohodnutá pravidla jednání, vzájemná komunikace byla založena na oboustranné důvěře, nežádoucí chování se v hodinách objevilo pouze ojedinele.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině přírodovědných předmětů jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

K zjišťování výsledků vzdělávání jsou vedením školy využívány standardizované testy, písemné prověrky, které si vedení připravuje samo, a rozborů písemných prověrek prováděné vyučujícími. Na základě rozborů provedených hospitací a prověrek jsou přijímána nápravná opatření.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou ve sledovaných předmětech hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ SOUČÁSTÍ ŠKOLY

V rámci inspekční činnosti byl zjišťován soulad realizace výchovně-vzdělávacího programu mateřské školy vzhledem k obecným cílům předškolní výchovy, dále byla hodnocena průkaznost povinné dokumentace a dokumentace prokazující naplňování školního vzdělávacího programu, organizace výchovně-vzdělávací práce a existence sebeevaluační mateřské školy.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program je sestaven na základě podmínek a podrobné analýzy všech možností, kterými škola disponuje. Priority programu velmi dobře korespondují s obecnými požadavky předškolní výchovy, jako je rozvíjení dítěte a jeho schopnost učení, získávání osobní samostatnosti a osvojování si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost. Tyto výchovné cíle a záměry jsou zde dále konkretizovány a zahrnují pravidla pro následnou vnitřní evaluaci výchovy a vzdělávání dětí. Třídní vzdělávací programy využívají širší témata a učitelky pracují s týdenními náměty (např. *Kdo jsem a kde žiji, Naše rodina, Naše vesnice, Věci kolem nás, Na zahradě, na poli* aj.).

Realizovaný vzdělávací program je v souladu se současnými požadavky na vzdělávání předškolních dětí.

Školní vzdělávací program poskytuje velmi dobrý přehled o pedagogických záměrech školy včetně prostředků jejich realizace. Dokumentace k naplňování programu je vedena velmi pečlivě a průkazným způsobem. Povinná dokumentace má potřebný rozsah a je v souladu s platnými právními předpisy.

Dokumentace v mateřské škole průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy dětí.

Při posuzování praktického způsobu vedení pedagogického procesu, kontrolního systému a ve škole vytvořených podmínek pro evaluaci (dílní pozorování prováděné ve třídách) byla zjištěna velmi dobrá úroveň. Hospitační činnost vedoucí učitelky je zaměřena na sledování prioritních cílů školního programu, hospitační záznamy mají dobrou vypovídací hodnotu.

Rozborová činnost vedoucí učitelky prováděná na základě předchozího pozorování měla velmi dobrou úroveň.

System kontroly je účinný.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu, variabilní režim dne, zavedený pitný režim, možnost individuálního spontánního pohybu dítěte i stejná možnost odpočinku z psychohygienického hlediska maximálně vyhovují aktuálním potřebám dětí. V průběhu inspekce nebylo zaznamenáno přetěžování dětí, spontánní a řízené aktivity byly vyvážené. Ve třídách bylo pozitivní komunikativní prostředí a příjemná atmosféra. Škola organizuje plavecký výcvik pro nejstarší děti, hru na flétnu se zdravotním zaměřením a provádí logopedickou prevenci zařazováním jazykových chviliek a cvičení. Vztahy mezi rodiči a MŠ řeší školní řád s uvedením práv a povinností obou zúčastněných stran. K propagaci pedagogické činnosti školy a řešení aktuálních problémů jsou využívány denní pohovory, nástěnky, písemné informace, třídní schůzky, společné pracovní dílny, slavnostní dny a další akce. Organizační uspořádání je účelné, informační systém vůči rodičům je funkční. Systematické zjišťování aktuálního stavu a sebeevaluační proces slouží ke zdokonalování práce všech zaměstnanců.

Organizace výchovně-vzdělávací práce MŠ odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Systematické zjišťování aktuálního stavu a sebeevaluační proces slouží ke zdokonalování práce všech zaměstnanců.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Inspekční činnost byla realizována v dopoledním programu školy u 4 učitelek. Úroveň výchovy a vzdělávání dětí byla posuzována z hlediska účinnosti motivace a hodnocení výkonu dětí, způsobu organizování a využívání vhodných metod, forem a prostředků, komunikace a interakce.

OPZ

Všechny pedagogické pracovnice jsou pro práci v MŠ plně kvalifikované. Kvalitu výchovně vzdělávacích činností pozitivně ovlivňuje odborná a pedagogická způsobilost učitelek i jejich další průběžné vzdělávání.

Spontánní a řízené činnosti

Motivace byla postavena především na plánovaném a dětmi prožívaném námětu. Dalším motivačním činitelem byla pestrá nabídka rozličných pomůcek a doplňků umožňujících dané téma dále rozvíjet. Příznivý vliv měla i kvalita prostředí, ve kterém děti mají svobodnou volbu činností. Umístěním tělovýchovného náradí se děti lehce dostávají ke spontánnímu pohybu ve třídě. Hodnocení výkonu dětí bylo součástí odborného přístupu učitelek a bylo vždy pozitivní a povzbuzující. Děti jsou cíleně a citlivě vedeny k sebehodnocení.

Organizace dopoledního programu umožňovala realizaci individuálních i kooperativních her, práci ve skupinkách i skupinovou práci. Integrovaným způsobem zde bylo rozvíjeno poznání, pohybové dovednosti, zpěv dětí, rytmizace, výtvarné i pracovní dovednosti, manipulační schopnosti a komunikace. Byly užity vhodné metody práce vedoucí ke smyslovému vnímání a aktivnímu prožitkovému učení s prvky tvořivé dramatiky i dramatizace.

Učitelky projevíly respekt k individuálním potřebám dětí a jejich osobnímu tempu, k potřebě hru dále rozvíjet, kladly podnětné otázky a nechávaly děti samostatně uvažovat. Vztahy mezi učitelkami a dětmi jsou založeny na vzájemné důvěře a partnerství. Ve třídách byla pozorována velmi dobrá úroveň vzájemné komunikace a děti respektovaly zavedená pravidla soužití ve skupině.

Spontánní i řízené činnosti měly vynikající průběh.

Průběhové výsledky

Pohybovému rozvoji dětí je v MŠ věnována velká pozornost. Děti jsou zvyklé cvičit volně na náradí, s velkými míči, trampolínou a dalším náčiním, k individuálnímu pohybu mají neustále příležitost. Jemná motorika je rozvíjena dostatečnou nabídkou drobných manipulací a denním cvičením grafomotoriky. Rovněž v sebeobsluze jsou děti velmi zdatné, samostatné a zručné. Úroveň vzájemné komunikace a vztahů je velmi dobrá. Některé 5-6leté děti mají ještě potíže s vyslovováním některých hlásek. Značná autonomie se projevila v rozvíjení započaté hry (námetové hry), v přijímání různých sociálních rolí a ve schopnosti spolupracovat. Zejména starší děti měly odpovídající poznatky o svém domově, okolní přírodě vesnického prostředí a ve svých činnostech dovedly na předchozí pozorování a získanou zkušenost navazovat.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti mateřské školy jsou hodnoceny jako vynikající.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jsou v souladu s údaji ve zřizovací listině.
- Ve škole pracuje osmnáct zájmových útvarů.
- Škola vydává čtvrtletně školní časopis *Pohodář*.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina čj. 42/24g ze dne 16. 10. 2002
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 11972/03-21 ze dne 3. 3. 2003 s účinností od 1. 1. 2003
3. Třídní knihy všech tříd 1. - 9. ročníku ve školním roce 2003/2004
4. Třídní výkazy všech tříd 1. - 9. ročníku ve školním roce 2003/2004
5. Katalogové listy všech žáků 1. - 9. ročníku ve školním roce 2003/2004.
6. *Vnitřní řád školy - ZŠ Bohuslavice* schválený pedagogickou radou 25. 8. 2003 s účinností od 1. 9. 2003 (bez čj.)
7. Rozvrh hodin ve školním roce 2003/2004
8. Záznamy z pedagogických rad ve školním roce 2002/2003 a 2003/2004 (ke dni inspekce)
9. Dokumentace k integrovaným žákům ve školním roce 2003/2004
10. Kniha úrazů - údaje za rok 2002 - 2003 (ke dni inspekce)
11. *Výroční zpráva o činnosti Základní školy v Bohuslavicích - školní rok 2002/2003*
12. *Koncepce školy – ZŠ Bohuslavice* (bez čj. a data)
13. *Organizace školy - školní rok 2003/2004* (bez čj. a data)
14. *Provozní řád* ze dne 1. 9. 2003 (bez čj.)
15. *Plán práce - Základní škola Bohuslavice 2003/2004* (schválený pedagogickou radou dne 1. 9. 2003, bez čj.)
16. *Plán kontrolní a hospitační činnosti - školní rok 2003/2004* (bez čj. a data)
17. Hospitační záznamy vedení školy za školní rok 2002/2003 a 2003/2004 (ke dni inspekce)
18. *Minimální preventivní program na Základní škole Bohuslavice* (bez čj. a data)
19. *Plán výchovného poradenství na školní rok 2003/2004* (bez čj. a data)
20. Měsíční plány práce (leden - říjen 2003)
21. Učební plány ročníků pro daný vzdělávací cyklus
22. *Hlavní úkoly pro přidělování odměn – rok 2003* ze dne 1. 1. 2003
23. *Osobní hodnocení* ze dne 1. 1. 2003
24. *Koncepce výchovy ke zdravému způsobu života* ze dne 8. 9. 2003 (bez čj.)
25. Personální dokumentace všech pedagogických pracovníků ve školním roce 2003/2004
26. Časově tematické plány hospitovaných předmětů
27. Provozní řady odborných učeben (cvičná kuchyně, školní pozemek, počítačová učebna, hudební výchova, tělocvična, školní dílny, pracovna chemie a fyziky, školní družina) ze dne 6. 1. 2003
28. Zápisy metodického sdružení 1. stupně a předmětových komisí humanitárních a přírodovědných předmětů ve školním roce 2003/2004
29. Evidence a docházka dětí ve školním roce 2003/2004
30. *Řád mateřské školy ze srpna 2003* (bez čj.)
31. *Provozní řád mateřské školy* ze dne 1. 9. 2003 (bez čj.)
32. *Školní vzdělávací program mateřské školy a navazující vzdělávací programy pro školní rok 2003/2004*
33. Přehledy výchovné práce na školní rok 2003/2004 (3 třídy mateřské školy)

34. Doklady pedagogických pracovníků o získaném průběžném vzdělání
35. Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2003 - Škol (MŠMT) V 3-01
36. Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2003 - Škol (MŠMT) V 1-01
37. Hospitační záznamy inspektorů
38. Grafické práce žáků základní školy
39. Výtvarné práce a výrobky dětí mateřské školy

ZÁVĚR

Hodnocení personálních podmínek vzdělávání a výchovy

Při zajišťování výuky jednotlivých sledovaných předmětů vychází vedení základní školy z odborné a pedagogické způsobilosti jednotlivých vyučujících a jejich praxe. Vzhledem k velikosti školy, počtu vyučujících a jejich odborné a pedagogické způsobilosti není možné zajistit plně kvalifikovanou výuku všech sledovaných předmětů.

Organizace činnosti a provozu základní školy umožňuje efektivně realizovat výchovně-vzdělávací program. Systém vedení zaměstnanců při naplňování výchovně-vzdělávacích cílů je účinný. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je propracováno a v praxi realizováno, jsou stanoveny priority z hlediska potřeb školy. Kritéria hodnocení jsou stanovena a zvyšují podíl zaměstnanců na plnění pedagogických i nepedagogických úkolů. Všechny pracovnice mateřské školy mají požadované vzdělání. Organizace výuky i specifické aspekty výchovně vzdělávací práce v mateřské škole jsou v souladu se záměry školy i s obecnými požadavky na vzdělávání předškolních dětí. Průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků, velmi dobrá informovanost a existence sebeevaluačních aspektů příznivě ovlivňují vnitřní klima mateřské školy a umožňují efektivně realizovat zvolený výchovně-vzdělávací program.

Hodnocení materiálně-technických podmínek vzdělání a výchovy

Prostory tříd, jejich vybavení a estetická úroveň splňují podmínky výuky. Odborná učebna fyziky a chemie nemůže být plně využívána pro odbornou výuku. Její technické vybavení neumožňuje plně realizovat frontální pokusy a laboratorní práce. Kabinety 1. i 2. stupně jsou vybaveny odpovídajícím množstvím tabelárních i trojrozměrných pomůcek a dalšími pomocnými materiály. Většina pomůcek na 2. stupni je však většinou morálně a technicky zastaralá.

Škola má k dispozici ucelené řady učebnic, žákovské atlasy, matematicko-fyzikální a chemické tabulky a odpovídající množství beletrie pro žáky a odborné literatury pro učitele.

Oblast kontroly využívání materiálně-technického zázemí školy a plánování v této oblasti je vedením školy promyšlená. Limitujícím faktorem jsou finanční prostředky.

Celé prostředí mateřské školy prochází neustálým inovačním procesem. Prostory, jejich vybavenost a údržba maximálně vyhovují potřebám předškolních dětí. Hračky, učební pomůcky a spotřební materiál jsou průběžně pořizovány a obnovovány.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy dle předmětu inspekce

Většina navštívených hodin v základní škole byla řádně připravená a promyšlená. Střídal se různé metody a formy práce, které aktivizovaly žáky. Bylo využíváno úvodní i průběžné motivace. Vhodným způsobem byly použity učebnice, tabelární i trojrozměrné pomůcky, pracovní listy atd. Zpětná vazba byla zajištěna okamžitým převážně verbálním hodnocením výkonů žáků. Nebylo prováděno sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků. Interakce a komunikace byla velmi dobrá.

V mateřské škole je zřejmá soustavná tendence postupně a v souladu s reálnými možnostmi zařazovat nové postupy do způsobu plánování i organizování pedagogického procesu a přizpůsobovat činnosti vývojovým, kognitivním, sociálním a emočním potřebám dětí.

Ve výchovně-vzdělávacím procesu byla zjištěna vysoká motivační úroveň, účinná volba metod a forem práce, dodržování psychohygienických podmínek a cílené vedení dětí k sebehodnocení.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ivan Tuček	Mgr. Ivan Tuček
Členové týmu	Mgr. Olga Grossmannová	Mgr. Olga Grossmannová
	Marie Pavlíčková	Marie Pavlíčková

V Bruntále dne 16. prosince 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 29. 12. 2003

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Dagmar Fojtíková, ředitelka školy	Mgr. Dagmar Fojtíková

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Nádražní 20, 792 01 Bruntál. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství, mládeže a sportu, 28. října, Ostrava	14. ledna 2004	n1-1015/04-11139
Obecní úřad Bohuslavice	14. ledna 2004	n1-1016/04-11139

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.